

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

BULETIN DE CONJUNCTURĂ

Anul IX nr.102

Iunie 2006

Cuprins

<i>Tendințe generale</i>	- Evoluție în general favorabilă a principalilor indicatori în luna iunie 2006.....	2
<i>Evoluția producției</i>	- Probabilitate redusă de creștere a dinamicii producției ..	3
<i>Stocuri</i>	- Posibilă întrerupere a absorbției stocurilor de produse finite; aprovizionare normală cu materii prime	6
<i>Factori care frânează producția</i>	- Cererea insuficientă – principala cauză de limitare a producției	7
<i>Utilizarea forței de muncă</i>	- Reducere în continuare a numărului de salariați	8
<i>Prețuri de producție</i>	- Variație scăzută a dinamicii prețurilor de producție	9
<i>Investiții</i>	- Evoluție ascendentă a investițiilor	10
<i>Profitabilitate</i>	- Traiectorie crescătoare a ratei profitabilității	11
<i>Secțiune grafică – evoluții sectoriale</i>		12
<i>Precizări metodologice</i>		16

Evoluție în general favorabilă a principalilor indicatori în luna iunie 2006

Rezultatele sondajului BNR pentru luna iunie relevă o perspectivă în general pozitivă a activității industriale și de construcții.

Producția se va plasa în continuare pe un trend ascendent, fiind însă puțin probabilă intensificarea ritmului de creștere, în condițiile în care soldul conjunctural¹ pozitiv (44 la sută) s-a situat la un nivel apropiat celui din luna mai. O traiectorie asemănătoare este anticipată și pentru portofoliul de comenzi, atât pe total, cât și în cazul componentei sale externe.

Aprovizionarea cu materii prime se va desfășura în condiții normale (potrivit opiniei a 89 la sută dintre respondenți). Procesul de absorbție a stocurilor de produse finite va înregistra o posibilă întrerupere (sugerată de inversarea de semn a soldului conjunctural, de la -2 la sută la +6 la sută), evoluție care poate fi explicată prin încercarea unor ramuri industriale de a evita producerea unor „goluri” în onorarea comenzilor în perioada iulie-august, caracterizată prin restrângerea activității datorită derulării concediilor de odihnă.

Buna desfășurare a activității va continua să fie afectată în principal de insuficiența cererii (invocată de 19 la sută dintre respondenți), dar va resimți și influența nefavorabilă exercitată de evoluția cursului de schimb, de blocajul financiar, de nivelul ridicat al ratelor dobânzilor bancare.

Piața muncii se va confrunta și în luna iunie cu o tendință de restrângere a numărului de salariați (sold conjunctural: -12 la sută). Circa 63 la sută dintre managerii intervievați nu vor opera modificări de personal.

Similar intervalului anterior, în luna iunie prețurile de producție din industrie și construcții se vor menține pe un trend ascendent, însă probabilitatea de accelerare a ritmului rămâne redusă, dată fiind modificarea nesemnificativă a soldului conjunctural pozitiv (de la 20 la 22 la sută). Circa 74 la sută dintre participanții la sondaj estimează stabilitatea acestui indicator.

Activitatea investițională va continua să se extindă (sold al opiniilor: +31 la sută). O evoluție ascendentă este așteptată și în privința ratei profitabilității (soldul conjunctural pozitiv s-a majorat din nou, ajungând la 25 la sută).

¹ Exprimă tendința indicatorului și se calculează ca diferență între ponderea opiniilor favorabile și cea a opiniilor nefavorabile.

Probabilitate redusă de creștere a dinamicii producției

În luna iunie, portofoliul total al comenzilor adresate companiilor industriale și de construcții va continua să se plaseze pe un trend ascendent, într-un ritm posibil apropiat celui din intervalul precedent – soldul conjunctural (+43 la sută, unul dintre cele mai ridicate din ultimele 12 luni) s-a redus nesemnificativ față de luna anterioară, ca urmare a scăderii mai pronunțate a ponderii răspunsurilor favorabile (cu 4 puncte procentuale, până la 50 la sută), comparativ cu cea aferentă opiniilor negative (cu 2 puncte procentuale; 7 la sută). Aproximativ 42 la sută dintre participanții la sondaj estimează un nivel constant al acestui indicator.

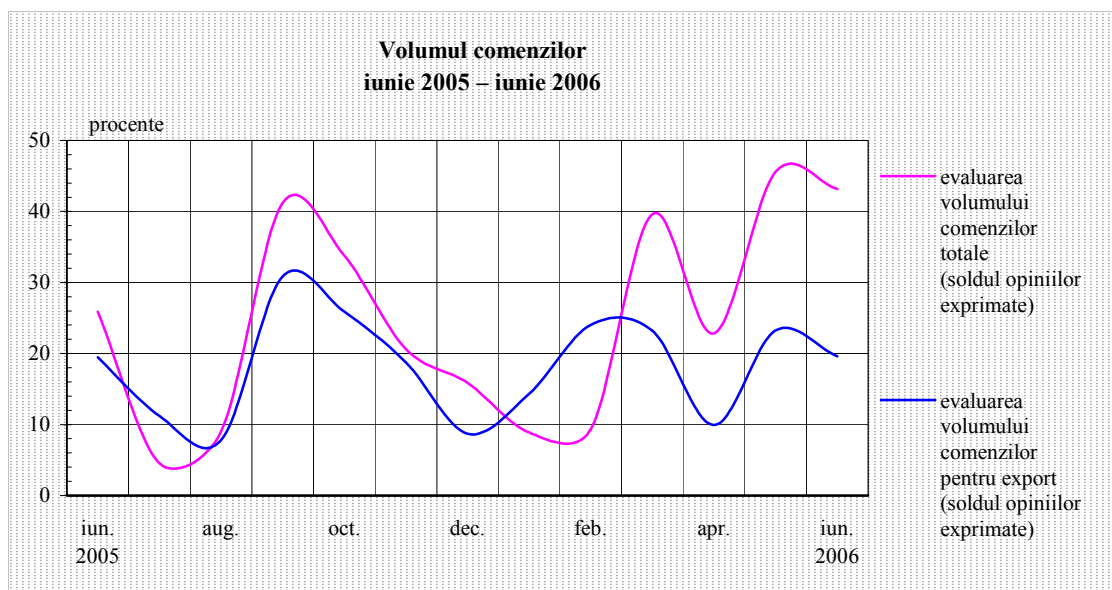
Evoluții	Mai 2006	Iun. 2006
Producția	↗	↗
Comenzi noi - total, din care:	↗	↗
Comenzi noi pentru export	↗	↗
Gradul de utilizare a capacităților de producție	80%	83%

Traectoria crescătoare a volumului comenzilor este prevăzută în majoritatea ramurilor, remarcându-se menținerea expectațiilor favorabile în trei dintre activitățile cu cea mai mare pondere în cifra de afaceri pe ansamblul industriei – metalurgie, construcții metalice și produse din metal (sold al opiniilor: +64 la sută), industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (+56 la sută) și industria de mijloace de transport (+75 la sută) –, dar și în sectorul construcțiilor (+67 la sută). În schimb, așteptările sunt ușor negative în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (sold conjunctural: -9 la sută), în timp ce în subsectorul „edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi” nici unul dintre managerii intervievați nu estimează modificări de portofoliu.

Volumul comenzilor pentru export își va continua extinderea, dar și în acest caz probabilitatea unei intensificări de ritm este scăzută. Soldul conjunctural (+20 la sută) s-a micșorat cu 3 puncte procentuale comparativ cu luna mai, exclusiv pe seama creșterii ponderii opiniilor din categoria „descendent” (7 la sută, față de 2 la sută). Circa 27 la sută dintre respondenți anticipează majorarea indicatorului, în timp ce 46 la sută prevăd menținerea sa la nivelul din intervalul anterior.

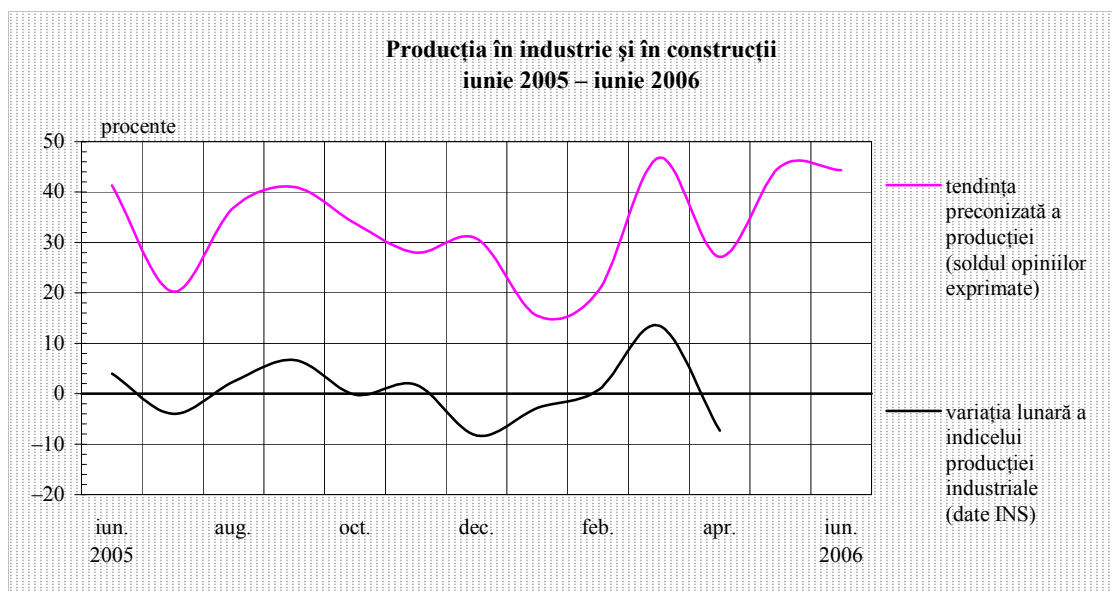
Extinderea cererii externe este mai probabilă în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (creștere de 2,5 ori a soldului conjunctural pozitiv, până la 55 la sută), în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (sold al opiniilor: +42 la sută) și în industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (+45 la sută). La extremitatea opusă se situează estimările pentru industria mijloacelor de transport (inversare de semn a soldului conjunctural: -53 la sută).

*Creștere, dar
nu accelerată,
a portofoliului
de comenzi*

Producția industrială și de construcții își va menține dinamica pozitivă, dar este puțin probabilă o accelerare a ritmului de creștere – soldul conjunctural s-a situat la un nivel relativ ridicat (+44 la sută), similar celui din luna mai. Anticipații favorabile au fost formulate de jumătate din numărul respondenților, în timp ce 6 la sută au estimat o restrângere a activității. Circa 44 la sută dintre participanții la sondaj apreciază că producția nu va suferi modificări.

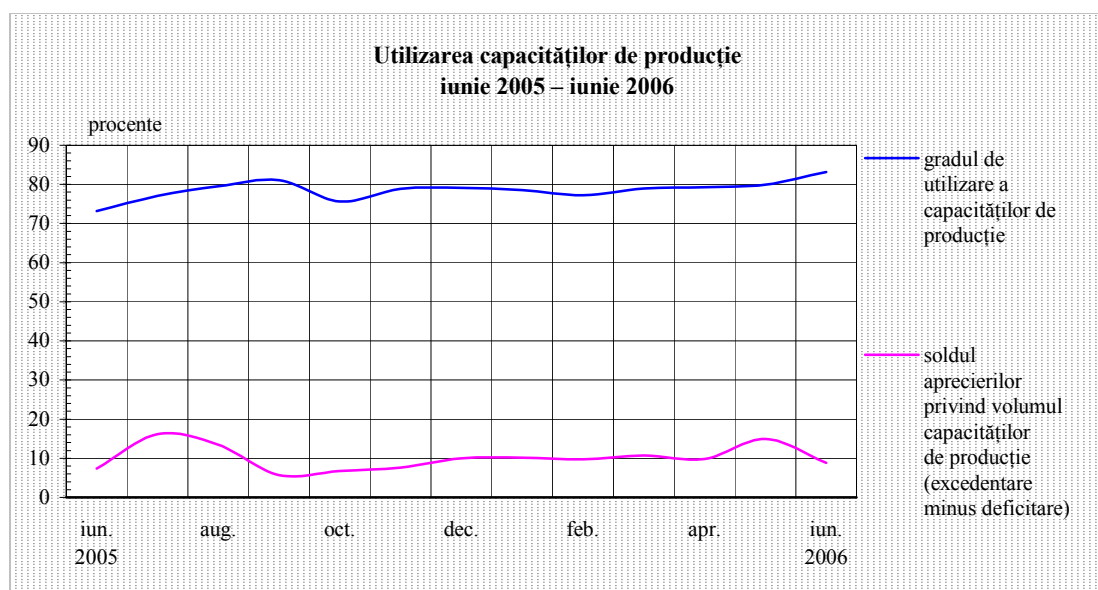
*Menținere
a dinamicii
pozitive a
producției*

Creșterea producției industriale va fi generată în principal de sectorul „metalurgie, construcții metalice și produse din metal” (sold al opiniilor: +71 la sută), dar și de industria alimentară, a băuturilor și a tutunului, de industria mijloacelor de transport și de industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (solduri conjuncturale pozitive cuprinse între 60 și 63 la sută). Se remarcă, de asemenea, estimările deosebit de favorabile ale managerilor companiilor de construcții (sold conjunctural: +86 la sută), dar și revigorarea producției de

mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (sold pozitiv al opiniilor de 67 la sută, față de -46 la sută în luna mai). Această tendință va fi însă atenuată de menținerea, deși în reală restrângere, a expectațiilor negative ale companiilor cu activitate de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (sold conjunctural: -8 la sută), dar și de posibila temperare a creșterii producției din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și din industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice (soldurile conjuncturale pozitive aferente acestor două ramuri s-au redus de la 42-44 la sută la 27-29 la sută).

Așteptările favorabile privind producția sunt însoțite de creșterea cu 3 puncte procentuale a gradului mediu de utilizare a capacităților de producție (83 la sută). Cu excepția activității de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (ușoară reducere a acestui indicator cu 2 puncte procentuale, până la 72 la sută), ramurile cele mai importante din punct de vedere al ponderii cifrei de afaceri în valoarea totală a sectorului industrial au înregistrat performanțe superioare cu 3-4 puncte procentuale celor din luna mai – industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (90 la sută), industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (86 la sută), industria alimentară, a băuturilor și a tutunului (81 la sută), industria mijloacelor de transport (92 la sută).

Grad ridicat de utilizare a capacităților de producție

În luna iunie, circa 88 la sută dintre participanții la sondaj estimează o bună corelare a programului de producție cu dotările existente. Comparativ cu intervalul precedent, această pondere a crescut cu 5 puncte procentuale, în principal ca urmare a scăderii până la 10 la sută a proporției răspunsurilor referitoare la un disponibil excedentar. Soldul conjunctural a fost de +9 la sută (+15 la sută în luna mai).

Anticipațiile cele mai optimiste au continuat să fie semnalate în industria materialelor de construcții și în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (un nivel adecvat al capacităților de producție este estimat de 99-100 la sută dintre respondenți). Dotări excedentare se vor înregistra mai ales în industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte și în industria de mașini și echipamente, de echipamente și aparate electrice (sold conjunctural

pozitiv de 22 și respectiv 18 la sută). Similar lunii anterioare, la extremitatea opusă se va situa activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi (sold al opiniilor: -96 la sută).

Stocuri

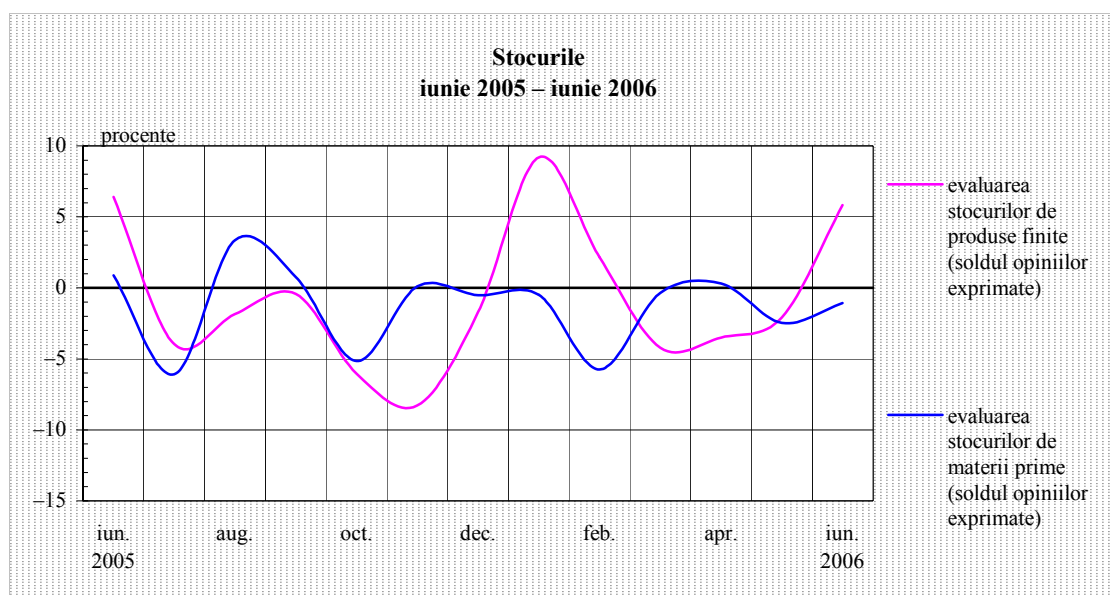
Posibilă întrerupere a absorbției stocurilor de produse finite; aprovizionare normală cu materii prime

Luna iunie va consemna probabil întreruperea ușoarei tendințe de scădere a stocurilor de produse finite, manifestată în intervalul martie-mai. Evoluția este sugerată de inversarea de semn a soldului conjunctural (de la -2 la sută la +6 la sută), cu contribuția ambelor variante extreme de răspuns (ponderea opiniilor din categoria „ascendent” a crescut la 19 la sută, iar cea aferentă categoriei „descendent” s-a redus la 13 la sută). Circa 57 la sută dintre managerii intervievați nu întrevăd modificări ale stocurilor de produse finite.

Evoluții	Mai 2006	Iun. 2006
Stocurile de produse finite	↘	↗
Stocurile de materii prime	↘	↘

Analiza în structură relevă faptul că majorarea stocurilor va fi susținută în principal de industria mijloacelor de transport și de industria chimică, a cauciucului și a maselor plastice (soldurile conjuncturale au crescut de la +29 la +62 la sută și respectiv de la -18 la +31 la sută). O posibilă explicație constă în asigurarea unei rezerve de produse pentru onorarea corespunzătoare a comenzilor în perioada iulie-august, caracterizată prin restrângerea activității datorită derulării concediilor de odihnă. Reduceri sunt prevăzute mai ales în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (-39 la sută) și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (-67 la sută).

*Posibilă
majorare a
stocurilor de
produse finite;
nivel adecvat al
stocurilor de
materii prime*

În luna iunie, circa 89 la sută dintre companiile industriale și de construcții vor dispune de un volum adecvat al stocurilor de materii prime. Soldul conjunctural s-a menținut la un nivel ușor negativ (-1 la sută).

Disponibilul de materii prime se va încadra în limite normale în cazul a 97-100 la sută dintre companiile din industria mijloacelor de transport; metalurgie, produse din metal și construcții metalice; sectorul construcții; industria materialelor de construcții; industria extractivă; edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi. Un nivel deficitar al stocurilor de materii prime se va înregistra mai probabil în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (sold conjunctural: -40 la sută), iar un excedent este anticipat în special în industria de prelucrare a lemnului (sold conjunctural: +25 la sută).

Cererea insuficientă - principala cauză de limitare a producției

În luna iunie, insuficiența cererii – factorul principal de constrângere a activității (în opinia a 19 la sută din totalul răspunsurilor) – este invocată mai ales de companiile din industria alimentară, a băuturilor și a tutunului, din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (circa 44 la sută din numărul total al agenților economici intervievați în fiecare dintre aceste două ramuri), dar și din construcții și din industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte (35 la sută în ambele cazuri).

Evoluția cursului de schimb constituie o altă cauză de limitare a producției (16 la sută din total). Principalele ramuri afectate rămân industria de prelucrare a lemnului, industria chimică, a cauciucului și a maselor plastice, industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte (pondera răspunsurilor este cuprinsă între 32 și 56 la sută).

Cel de-al treilea factor care influențează negativ buna desfășurare a activității este blocajul financiar (potrivit estimărilor a 15 la sută dintre participanții la sondaj). Cele mai ferme răspunsuri în acest sens provin din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, din sectorul construcțiilor și din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (ponderile în cadrul fiecărei ramuri variază între 39 și 49 la sută).

Conform anticipațiilor a 6 la sută dintre participanții la sondaj, creșterea producției va fi frânată și de nivelul încă ridicat al ratelor dobânzilor bancare. Acțiunea acestui factor este resimțită mai ales de companiile din industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice și din industria de prelucrare a lemnului (24 la sută și respectiv 17 la sută din numărul respondenților aparținând celor două ramuri).

*Factori care
frânează
producția*

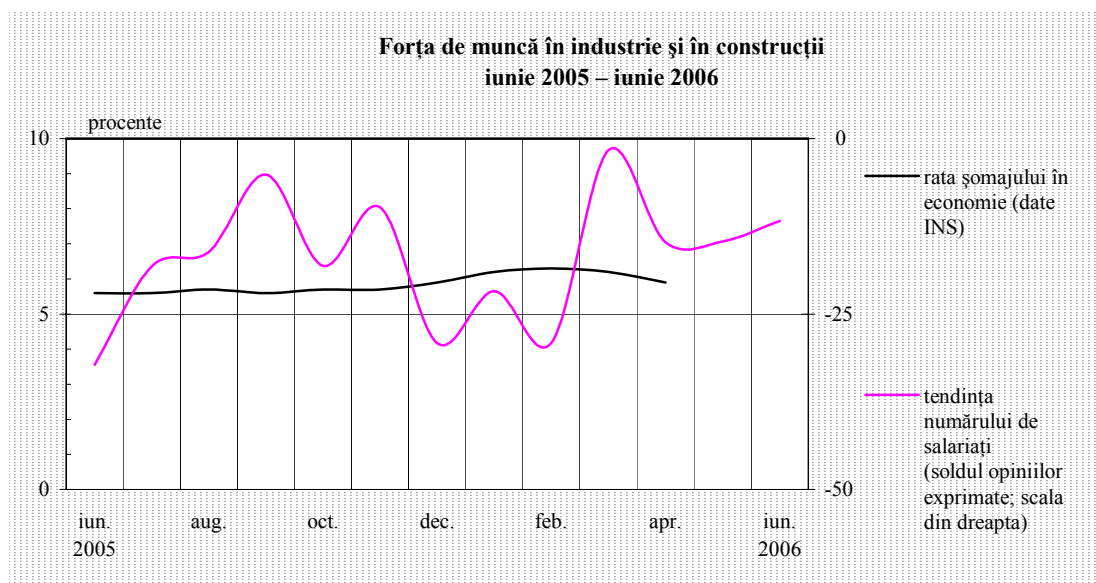
Utilizarea
forței de muncă

Reducere în continuare a numărului de salariați

Tendința descendentă a dimensiunii personalului se va menține și în luna iunie, în condițiile în care soldul conjunktural a rămas negativ (-12 la sută). Ușoara sa ameliorare (cu 3 puncte procentuale față de luna mai) a fost generată în principal de majorarea la 13 la sută a ponderii opiniilor pozitive. Circa 63 la sută dintre respondenți nu estimează modificări ale numărului de salariați.

Reduceri de personal sunt mai probabile în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (sold al opiniilor: -83 la sută) și, în măsură mai mică, în industria textilă, de confecții, pielărie și încălțăminte (-30 la sută), în sectorul extractiv (-20 la sută) și în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (-19 la sută). Majorări ale numărului de salariați sunt anticipate în sectorul construcțiilor (sold conjunktural: +41 la sută), dar și în activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi (+94 la sută) și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (+49 la sută).

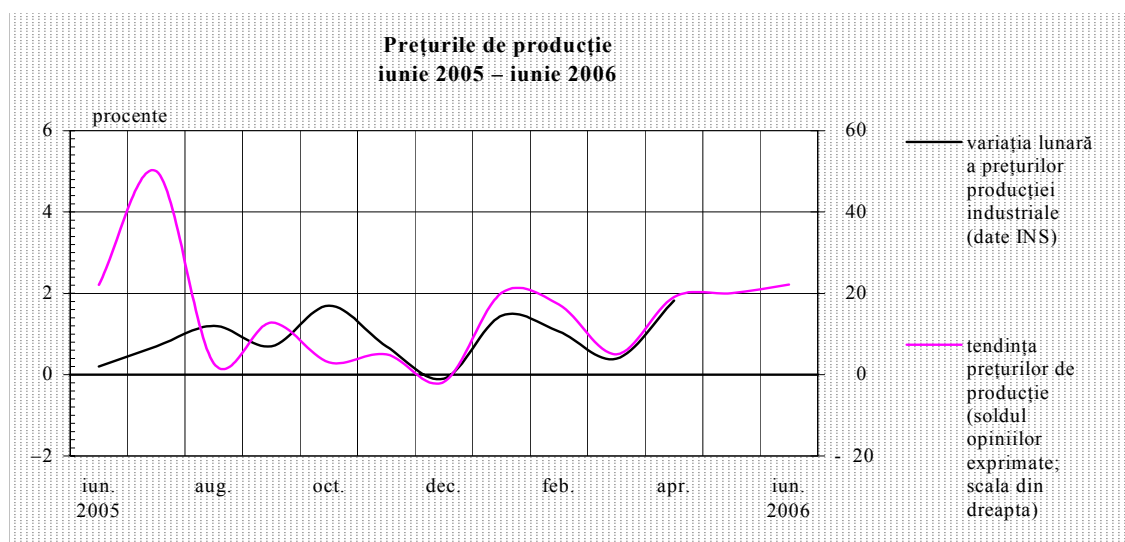
Menținere
a traiectoriei
descrescătoare
a numărului de
salariați

Variație scăzută a dinamicii prețurilor de producție

Similar intervalului anterior, prețurile de producție din industrie și construcții se vor menține pe un trend ascendent, însă modificarea nesemnificativă a soldului conjunktural pozitiv (de la 20 la 22 la sută) indică drept puțin probabilă accelerarea ritmului de creștere. Din totalul răspunsurilor, variantele extreme au reprezentat 24 la sută și respectiv 2 la sută. Circa 74 la sută dintre participanții la sondaj estimează stabilitatea acestui indicator.

Majorări de preț sunt anticipate îndeosebi în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, în industria mijloacelor de transport (sold conjunktural pozitiv de 55-56 la sută în ambele cazuri), dar și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (+40 la sută). Nu se întrevăd modificări ale prețurilor de producție în 92 până la 100 la sută dintre companiile din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria materialelor de construcții, industria de prelucrare a lemnului și din activitatea de edituri, poligrafie și reproducere a înregistrărilor pe suporturi.

*Prețuri de
producție:
dinamică
pozitivă, dar
modificată
marginal*

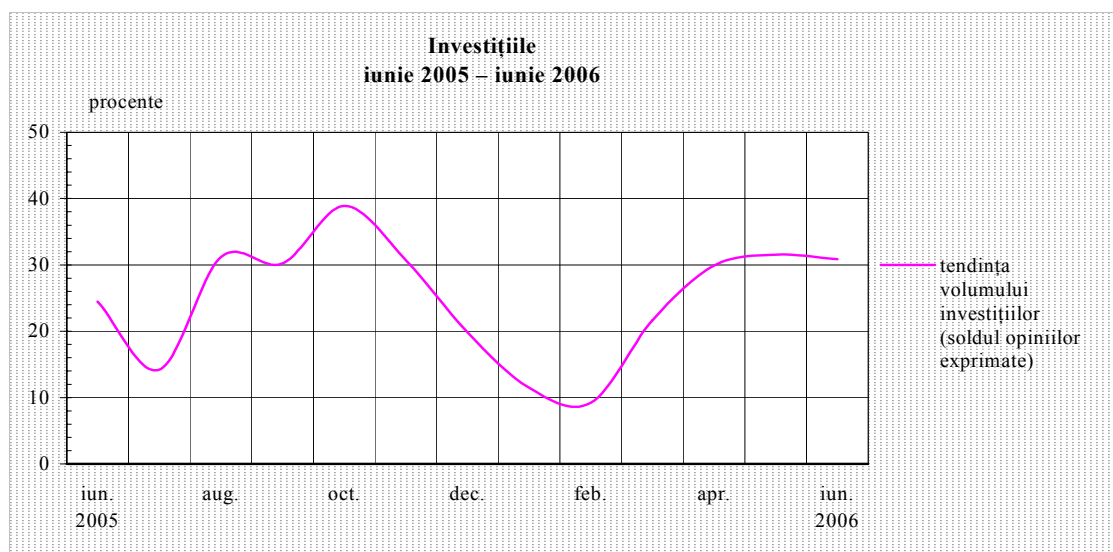
Investiții

Evoluție ascendentă a investițiilor

În luna iunie, companiile industriale și de construcții vor efectua noi acumulări de capital, soldul conjunctural pozitiv (31 la sută) situându-se la un nivel apropiat celui din intervalul anterior. Ponderile asociate variantelor extreme de răspuns au fost de 35 la sută și respectiv 4 la sută din totalul răspunsurilor. Indicatorul se va menține neschimbat în opinia a 61 la sută dintre respondenți.

Dinamica pozitivă a investițiilor va fi imprimată mai ales de activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice, termice, a gazelor și a apei calde (sold al opiniilor: +63 la sută), dar și de industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și de industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (solduri conjuncturale cuprinse între +21 și +25 la sută). În plus, efortul investițional este posibil să se intensifice în industria alimentară, a băuturilor și a produselor din tutun, având în vedere creșterea de 1,5 ori a soldului conjunctural pozitiv (până la 43 la sută). O evoluție diametral opusă se va înregistra probabil în industria mijloacelor de transport, decelerarea ritmului de creștere a investițiilor fiind sugerată de restrângerea substanțială a soldului conjunctural (de la +48 la sută la +3 la sută).

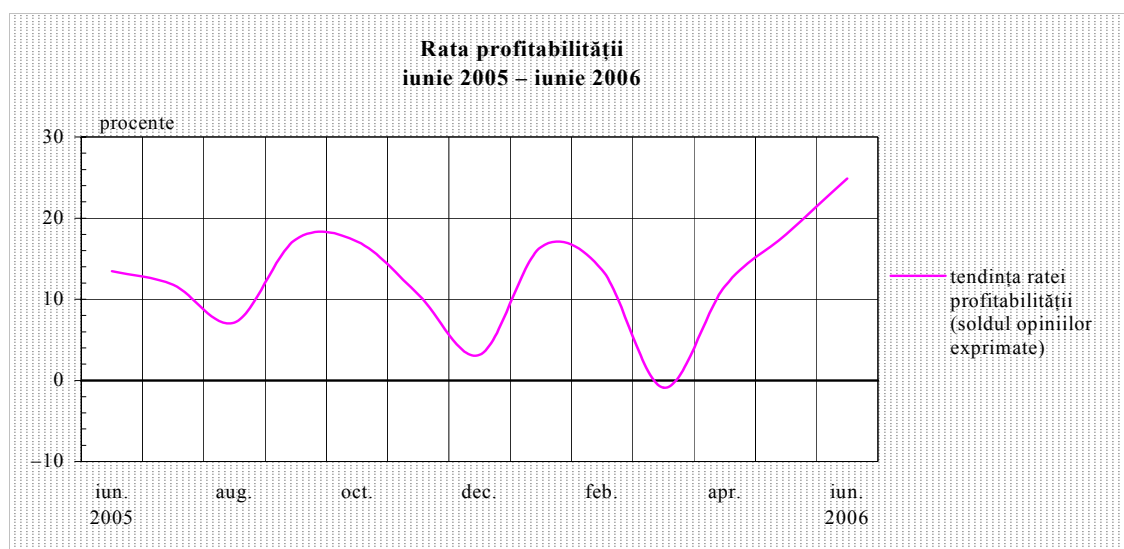
*Extindere
a activității
investiționale*

Traietorie crescătoare a ratei profitabilității

Similar lunii precedente, profitabilitatea companiilor industriale și de construcții va continua să se îmbunătățească, soldul opiniilor majorându-se cu încă 7 puncte procentuale (+25 la sută). La acest rezultat au contribuit ambele variante extreme de răspuns (ponderea opiniilor favorabile s-a majorat la 32 la sută, iar cea a răspunsurilor negative s-a restrâns la 7 la sută). Circa 61 la sută dintre participanții la sondaj nu întrevăd modificări ale acestui indicator.

Estimări pozitive în privința ratei profitabilității sunt vizibile mai ales în industria mijloacelor de transport, în activitatea de construcții, în industria materialelor de construcții (solduri conjuncturale cuprinse între +61 și +65 la sută), dar și în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (+42 la sută). În sens invers va evolua profitabilitatea companiilor din industria produselor textile, a confecțiilor, pielăriei și încălțăminte (soldul conjunctural s-a deteriorat de la -7 la sută la -36 la sută).

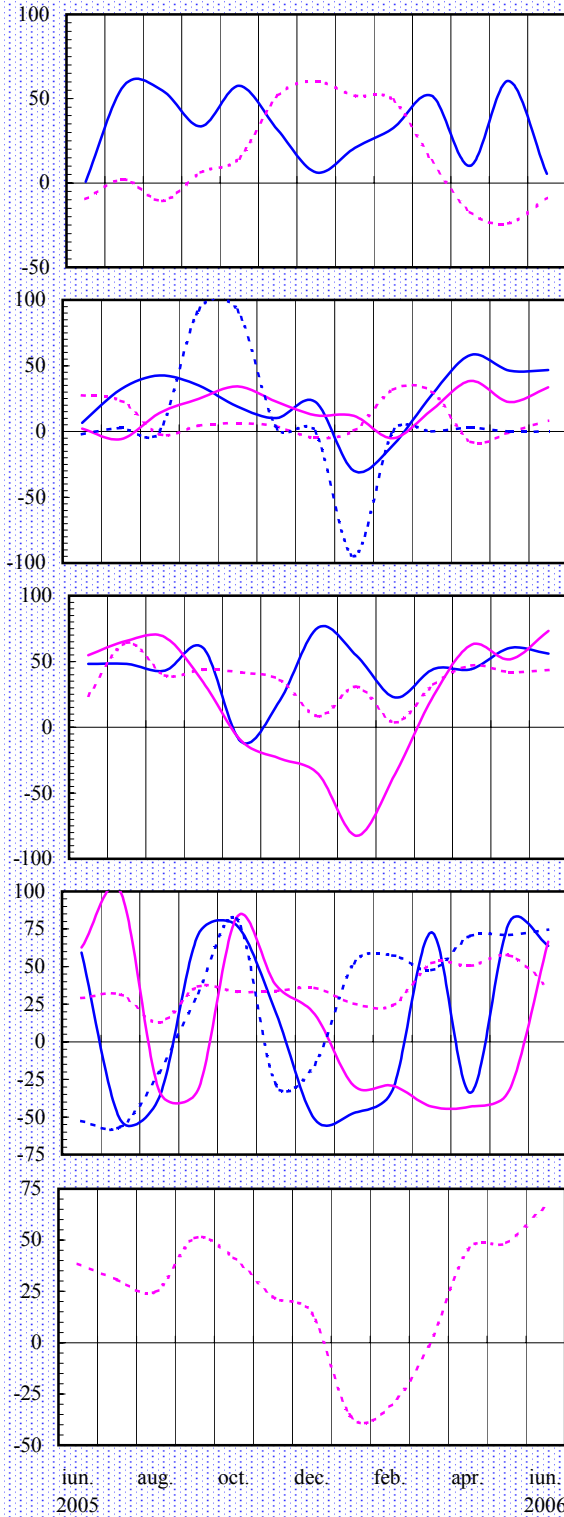

*Îmbunătățire
a ratei
profitabilității*

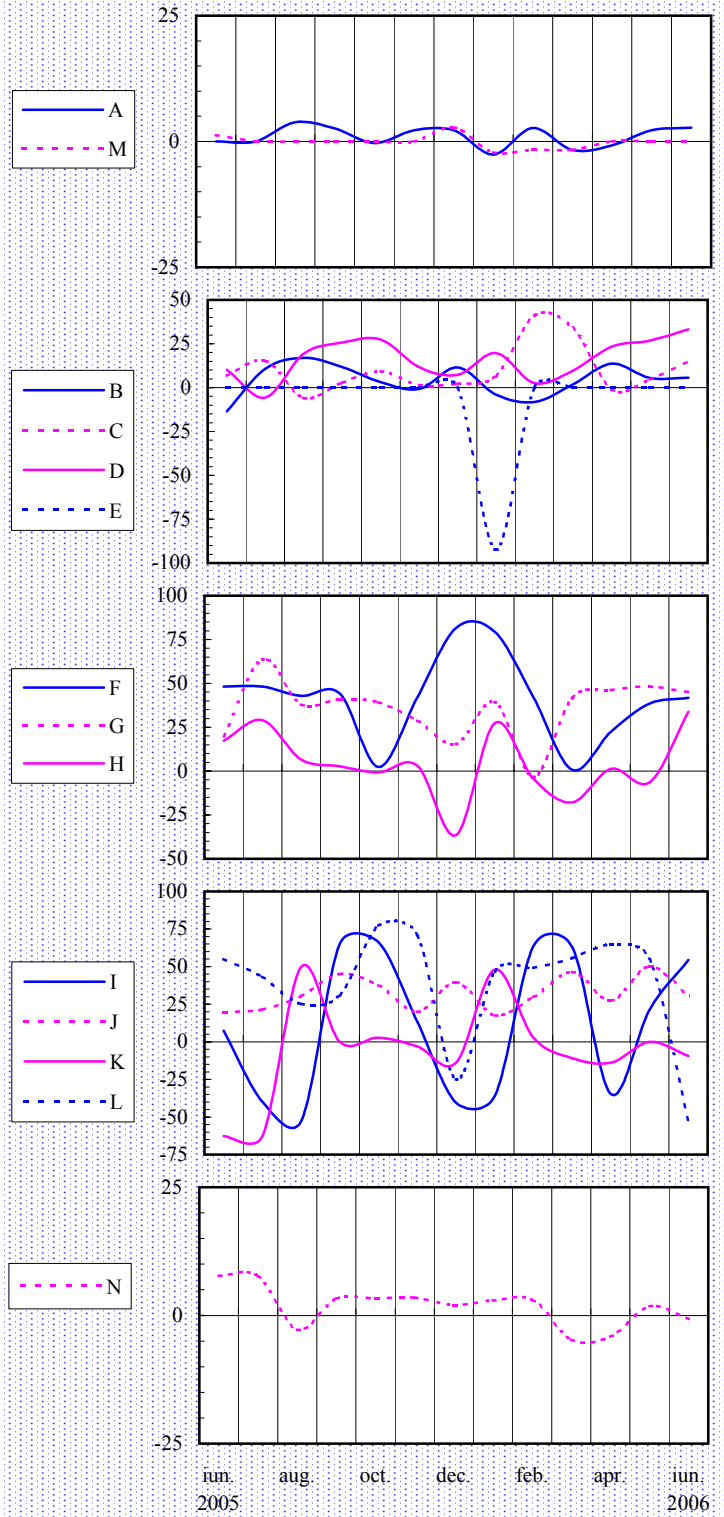
Evaluarea volumului comenzilor totale

Evaluarea volumului comenzilor pentru export

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

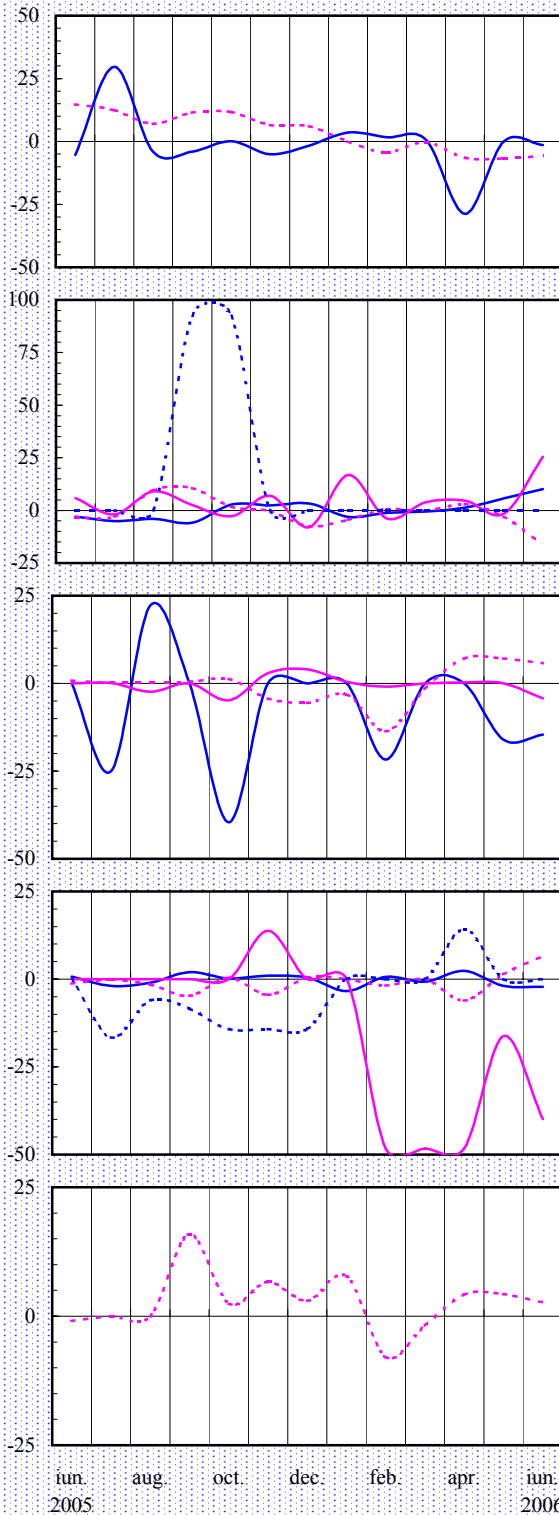

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

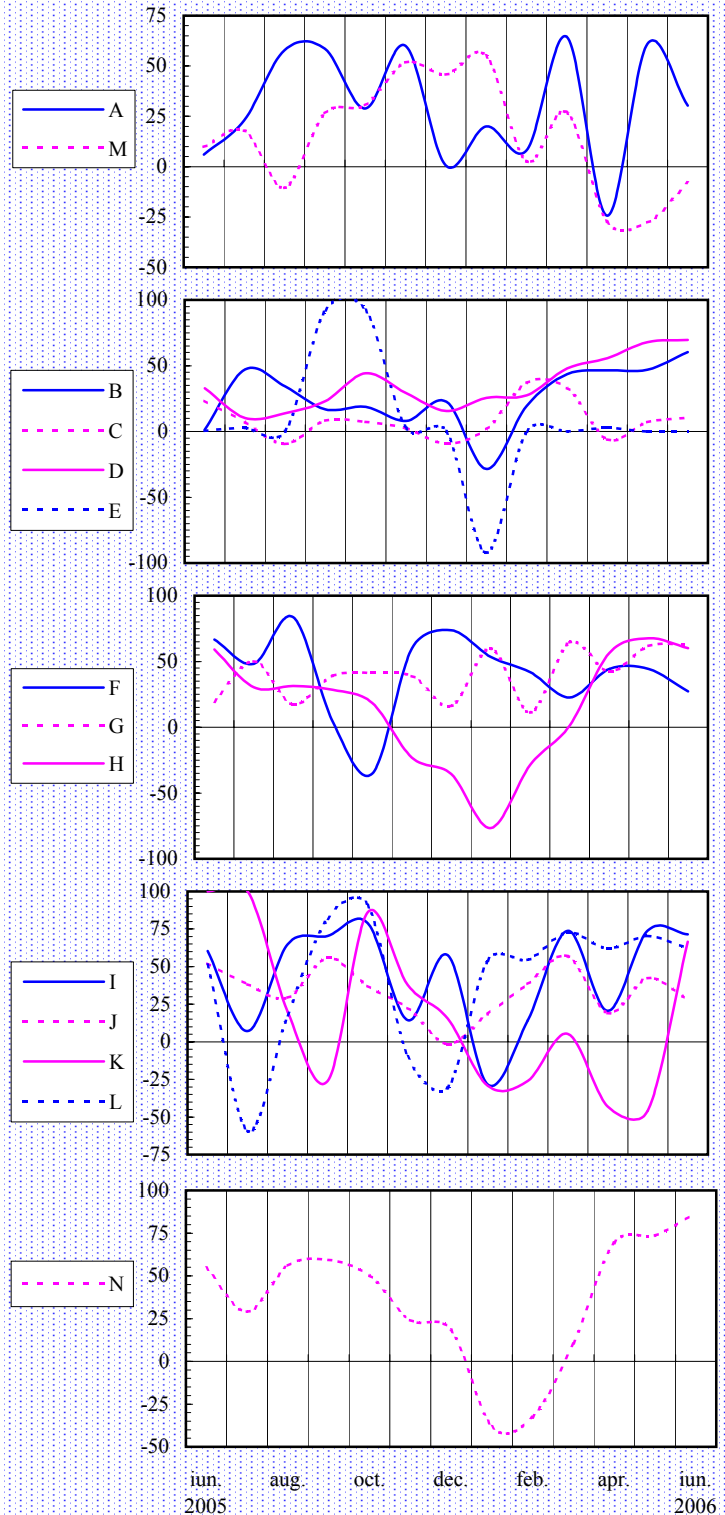
Evaluarea stocurilor de materii prime

Tendința preconizată a producției

(soldul opiniilor exprimate - %)

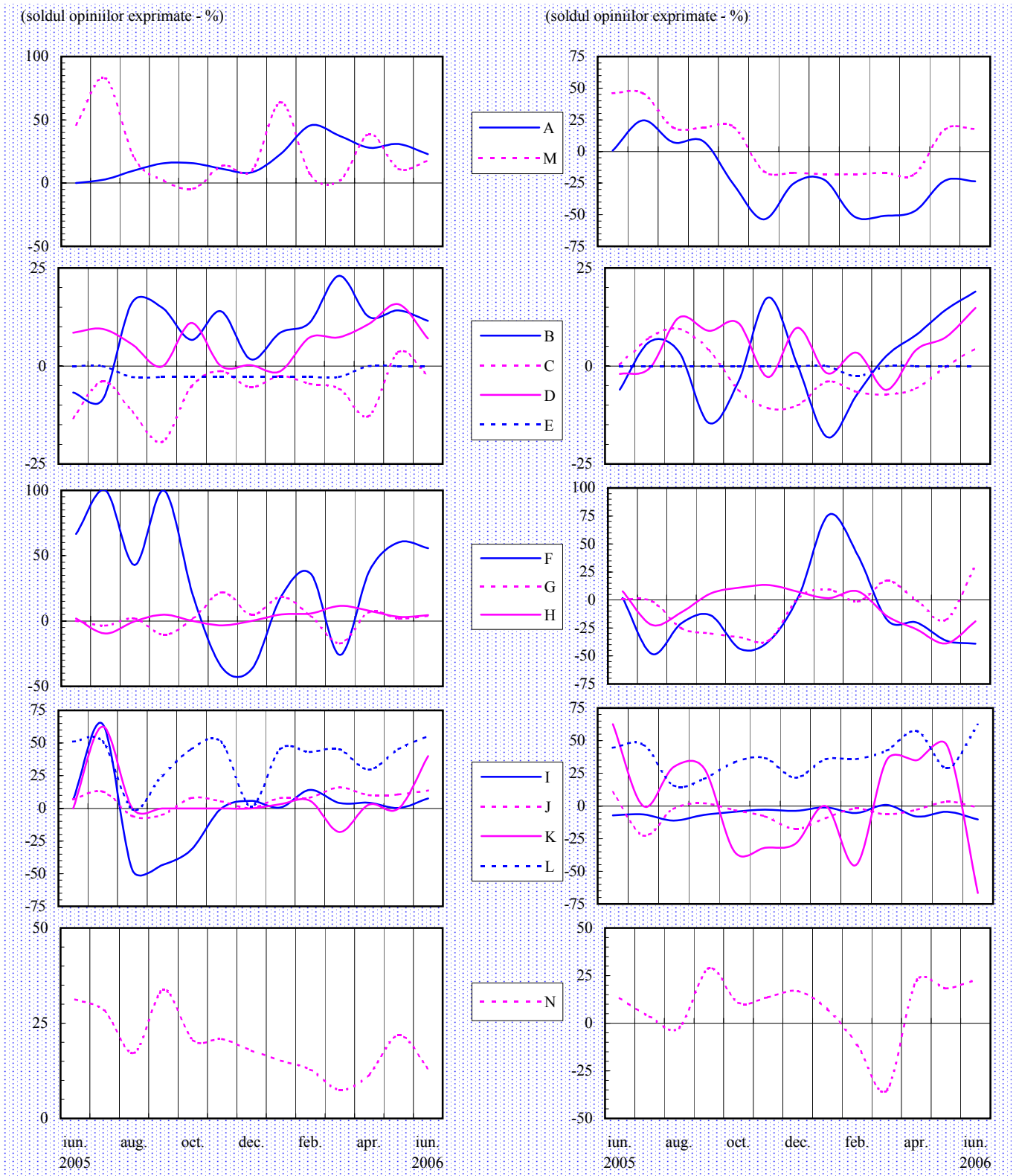
(soldul opiniilor exprimate - %)

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Tendința prețurilor de producție

Evaluarea stocurilor de produse finite

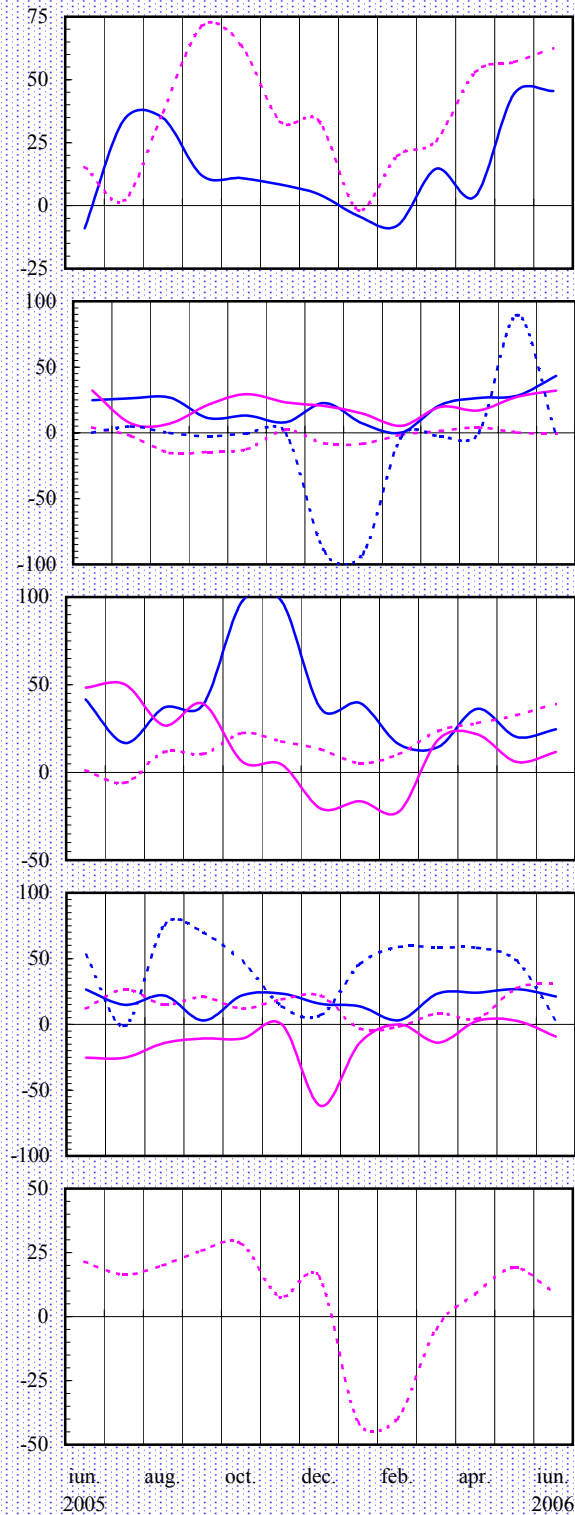

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

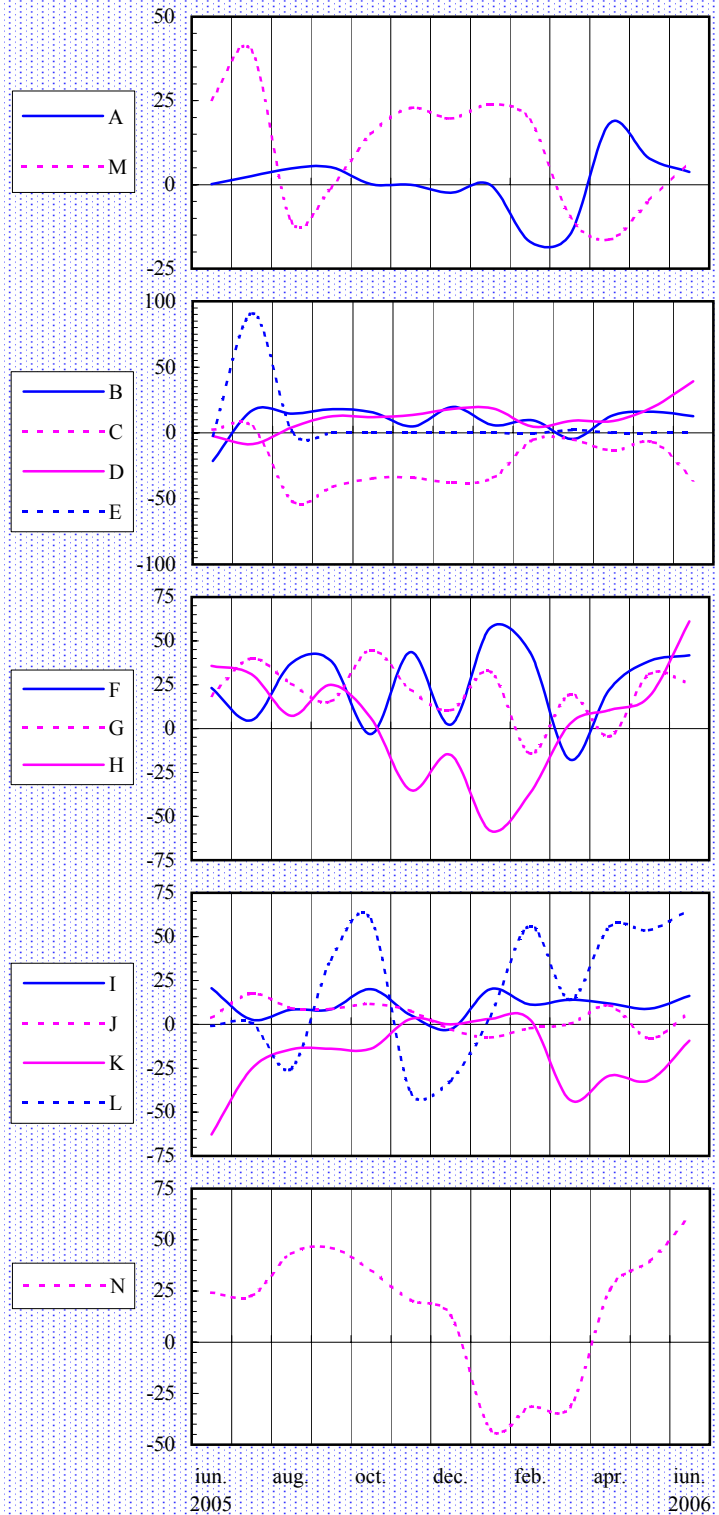
Evaluarea investițiilor

Evaluarea ratei profitabilității

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Precizări metodologice

Sondajul de conjunctură se desfășoară cu sprijinul sucursalelor Băncii Naționale a României și se bazează pe un eșantion național reprezentativ la nivel județean (atât ca pondere, cât și ca structură pe ramuri). Începând cu luna august 2005, componența eșantionului a fost extinsă, numărul unităților selectate depășind în prezent 420.

Întreprinderile cuprinse în eșantion fac parte din următoarele ramuri:

- A - extracția și prepararea cărbunelui; extracția petrolului și gazelor naturale; extracția și prepararea minereurilor metalifere; alte activități extractive;
- B - alimentară și băuturi; produse din tutun;
- C - textilă și produse textile; confecții din textile, blănuri și piele; pielărie și încălțăminte;
- D - prelucrarea lemnului; celuloză, hârtie și carton; mobilier;
- E - edituri, poligrafie și reproducerea înregistrărilor pe suport;
- F - prelucrarea petrolului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari;
- G - chimie și fibre sintetice și artificiale; prelucrarea cauciucului și a maselor plastice;
- H - materiale de construcții; industria sticlei, porțelanului și faianței;
- I - metalurgie; construcții metalice și produse din metal;
- J - mașini și echipamente; echipamente și aparate electrice;
- K - mijloace ale tehnicii de calcul și de birou; echipamente, aparate de radio, televiziune și comunicații; aparatură și instrumente medicale, de precizie, optică și ceasornicărie;
- L - mijloace de transport;
- M - producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă;
- N - construcții.

Sondajul efectuat asigură respectarea principiului statistic al confidențialității datelor individuale.

Pentru completarea răspunsurilor la întrebările chestionarului, se cere aprecierea calitativă a tendinței indicatorilor economici, prin marcarea uneia dintre variantele: ascendent, descendent, suficient, insuficient, normal, nemodificat etc.

Prin prelucrarea datelor, se obține procentajul opiniilor exprimate pentru fiecare dintre variantele de răspuns, iar apoi se calculează soldul acestora, prin diferența dintre totalul opiniilor ce se exprimă pentru "ascendent" ("mai mult decât suficient") și totalul opiniilor care se exprimă pentru "descendent" ("insuficient"). Procentajul răspunsurilor care indică stabilitate sau normalitate în evoluția indicatorilor nu este luat în calculul acestui sold.

Pentru a asigura omogenitatea datelor, eșantionul de întreprinderi se menține pe o perioadă de minimum 12 luni calendaristice.

Pentru agregarea datelor la nivel național, criteriul de ponderare utilizat este cifra de afaceri la data de 31 decembrie a anului anterior.

N o t ă

*Redactarea buletinului a fost finalizată la data de 30 iunie 2006.
Agregarea și prelucrarea informațiilor furnizate de sucursalele Băncii Naționale
a României, redactarea și tehnoredactarea buletinului au fost realizate de
Direcția Studii și Publicații, tel. 021/312.43.75, fax 021/314.97.52.
Reproducerea publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări
este permisă numai cu indicarea sursei.
internet: <http://www.bnro.ro>*